

De mening van inwoners van de provincie Groningen over de energietransitie

In totaal hebben 1142 inwoners van de provincie Groningen deelgenomen aan het onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen naar hun mening over de energietransitie. We willen hen nogmaals hartelijk bedanken voor hun deelname aan dit onderzoek. De resultaten geven belangrijke inzichten in hoe men denkt over de energietransitie in de provincie Groningen. Hieronder geven we een samenvatting van de belangrijkste conclusies.

Wat is energietransitie?

Om de opwarming van de aarde zo veel mogelijk te beperken, wordt ernaar gestreefd om in 2050 alle energie in de provincie Groningen op een duurzame manier op te wekken. Fossiele energiebronnen zoals aardgas kunnen bijvoorbeeld worden vervangen door zonne- en windenergie, geothermie en biomassa. De Provincie Groningen en haar gemeenten overwegen verschillende mogelijkheden om meer duurzame energie op te wekken, waaronder windenergie op land.

Onderzoek

Onderzoekmedewerkers (studenten) van de Rijksuniversiteit Groningen hebben in de gemeenten in de provincie Groningen willekeurig mensen benaderd voor het invullen van een vragenlijst. We streefden er naar om mensen met verschillende leeftijden, opleidingsniveaus en inkomens te betrekken. De deelnemers vormen een goede afspiegeling van de bevolking in de provincie Groningen. We bespreken hieronder per onderwerp de belangrijkste conclusies.

De meningen over klimaatverandering en energietransitie

Het overgrote deel van de deelnemers is ervan overtuigd dat klimaatverandering bestaat, dat menselijk handelen een belangrijke oorzaak is van klimaatverandering, en dat klimaatverandering negatieve gevolgen zal hebben. Een kleine minderheid van de deelnemers gelooft niet in klimaatverandering of in de menselijke oorzaken van klimaatverandering, of verwacht dat klimaatverandering positieve gevolgen zal hebben. De deelnemers zijn het er grotendeels mee eens dat het vervangen van fossiele energiebronnen door niet-fossiele energiebronnen noodzakelijk is om klimaatverandering te verminderen. De meningen zijn meer verdeeld over of het mogelijk is om zo aan de energiebehoefte van de maatschappij te voldoen. Over het algemeen willen mensen hun eigen energieverbruik verminderen en overstappen van fossiele naar niet-fossiele energiebronnen. Veel mensen geloven ook dat ze hun energieverbruik *kunnen* verminderen en *kunnen* overstappen naar niet-fossiele energie bronnen, maar sommige mensen twijfelen hierover. Mensen twijfelen gemiddeld ook of het verminderen van hun energieverbruik en hun gebruik van niet-fossiele energiebronnen invloed zal hebben op klimaatverandering.

Publieke acceptatie van verschillende energiebronnen

Men vindt hernieuwbare energiebronnen redelijk acceptabel. Dit geldt vooral voor zonnepanelen op daken, gevolgd door windmolens op zee, zonneparken,

geothermie, en biomassa. Acceptatie van windmolens op land was lager dan voor andere hernieuwbare energiebronnen, maar nog steeds boven het middelpunt van de schaal. Kernenergie werd gemiddeld genomen als onacceptabel gezien. Verder vindt men het verminderen van aardgas (in het algemeen en het eigen gebruik) en vervangen van aardgas door niet-fossiele energiebronnen over het algemeen acceptabel.

Oordelen over windmolens op land

Men oordeelt vooral positief over de gevolgen van het opwekken van windenergie op land voor het klimaat en het milieu en voor toekomstige generaties. Men oordeelt gemiddeld negatiever over lokale en/of persoonlijke gevolgen, zoals voor de natuur in de omgeving, de waarde van huizen in de omgeving, de aantrekkelijkheid van de woonomgeving, en het landschap. Men vindt het acceptabeler om windmolens te plaatsen op industrieterreinen of langs infrastructuur, en gemiddeld niet acceptabel om windmolens te plaatsen bij dorpen en steden en in natuurgebieden. Uit de resultaten blijkt dat de acceptatie van windmolens op land hoger zal zijn wanneer aan verschillende voorwaarden wordt voldaan. Men vindt windenergie op land het meest acceptabel als dat er toe leidt dat inwoners schone energie kunnen gebruiken, als de kosten en baten eerlijk worden verdeeld, en als inwoners betrokken worden bij de besluitvorming. Slechts een minderheid van de deelnemers geeft aan dat windmolens op land nooit acceptabel zijn. Uit onze bevindingen blijkt dat men in het algemeen geen sterke negatieve of positieve emoties ervaart als men denkt aan windmolens op land in de provincie Groningen, maar we sluiten niet uit dat er wel individuen zijn die sterkere emoties hebben met betrekking tot windmolens op land.

Vertrouwen

Over het algemeen is het vertrouwen in de betrokken partijen niet heel hoog, maar de scores zijn wel hoger dan het middelpunt van de schaal. Als het gaat over het ontwikkelen van de energietransitie in de provincie Groningen, vinden deelnemers de Provincie Groningen en de eigen gemeente het meest integer en het Rijk het minst integer. Daarnaast vinden deelnemers alle drie de partijen ongeveer even competent.

Wensen voor publieke participatie

Uit de resultaten blijkt dat men vooral betrokken wil worden bij beleids- en besluitvorming over concrete projecten bij hen in de buurt, en meer bij besluitvorming op het lokale niveau dan op het regionale en nationale niveau. Verder laten de resultaten zien dat men publieke participatie in verschillende fases en op verschillende vormen overwegend wenselijk vindt, maar dat men denkt dat mensen op dit moment nauwelijks worden betrokken bij de besluitvorming. Dit suggereert dat er een discrepantie is tussen wat men verwacht van publieke participatie en hoe men de publieke participatie daadwerkelijk ervaart. Dit roept belangrijke vragen op over hoe mensen beter betrokken kunnen worden bij besluitvorming over de energietransitie.

Meer informatie

Voor meer informatie over dit onderzoek kunt u kijken op www.rug.nl/onderzoekenergietransitie.